

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum I. Decretalium, Per quadraginta, & tres Titulos distributum, in
quo agitur De Constitutionibus, Seu Legibus universim ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1706

Quæstio XX. In Tit. XX. De Corpore Vitiatis Ordinandis, Vel Non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73031)

Officio: si autem manet obligatio officij, seu tractandi similia negotia, esto cesset obligatio reddendi rationes administrationis, vel econtra, manet impedimentum. Quamvis aliqui limitent ad sola ratiocinia Curialium, seu publica, quorum expressè meminit textus; licet probabilius Pirhing iudicet, limitationem non habere locum, ut colligitur ex *cit. c. unico*. ibi: *si enim, ante libertatem, negotiorum, vel officiorum fuerint ordinati, Ecclesia infamatur*. Excipe tamen, si rationibus obnoxius, non sit amplius solvendo; tunc deposito officio non est excludendus ab ordinibus ex illo titulo; Suarez *D. 51. de Censur. S. 3. n. 23.* vel nisi præstiterit fidejussores Barbof. in *c. 1. h. t. n. 6.*

Not. 2. per obligatos ad ratiocinia, quos durante tali obligatione juxta *cit. c. unico. h. t.* dicimus exclusos à recipiendis ordinibus, etiam intelligi *obligatos militiae, c. unico. dist. 53.* secundò *obligatos ad feudum*, exigens personale obsequium præstandum Domino directo; sic Sylvester in *Summa V. feudum q. 8.* tertio *conductores vectigalium, fisci, agrorum colendorum & c. c. 1. & 3. 21. q. 3. c. 1. & 2. ne Clerici vel Monachi.*

Not. 3. excipi 1. administratores bonorum Ecclesiasticorum, vel causæ piæ tam publicæ, quàm privatæ; secundò defensores personarum miserabilium, seu in-

defensarum, ut orphanorum, pauperum, *c. 1. 21. q. 3. & gloss. in cit. c. unico. V. Ratiocinia h. t.* tertio, tutores legitimos, *c. ult. dist. 86.* Ex hoc igitur *c. unico*, hæc deducitur conclusio juxta dicta, *Ratiocinijs obligatos, ad sacros Ordines admitti non posse, nisi onere deposito & redditis rationibus*, id, quod etiam habetur *c. illud, dist. 23. c. Præcipimus, dist. 34. c. Præterea, dist. 51. & passim alibi.* Varias hujus prohibitionis rationes afferunt Authores, videndas apud Gonzalez ad *cit. c. Unicum à n. 7.* qui veram rationem esse censet, *ne infametur Ecclesia*, quod influat textus, ibi: *si enim, ante libertatem, negotiorum, vel officiorum fuerint ordinati, Ecclesia infamatur.*

Est autem discrimen constituendum inter *tutores Ecclesiæ, & miserabilium personarum*, ac inter *tutores testamentarios, & legitimos*. Nam primi ordinari possunt, non tantum, *dum actu tutores, & procuratores Ecclesiarum, & miserabilium personarum sunt; sed etiam postquam ordinati existunt*; non autem secundi, per *c. fin. dist. 86. c. 2. dist. 87. & 21. q. 3. c. 1.* sic, licet Monachis prohibitum sit, sæcularia negotia tractare in *Tit. ne Clerici, vel Monachi*; secus tamen est, si tractent administrationem rerum ipsius Monasterij.

* * *

QUÆSTIO XX.

IN TIT. XX. DE CORPORE VITIATIS ORDINANDIS, VEL NON.

Aliud impedimentum Ordinis est, quod nascitur ex vitio, seu defectu aliquo corporis. Hoc triplex est: *mutilatio, debilitatio, deformitas*. Dicitur *mutilatus*, qui caret membro aliquo ad specialem aliquam functionem corporis deputato; qualiter *Oculus*, ad visionem; *digitus*, ad apprehensionem; *pes*, ad ambulationem requiritur. *Debilitatus*, qui membrum habet, sed inefficax, v. g. manum aridam, oculum cæcum: *deformis*, qui notabilem aliquam maculam habet in aliquo corporis membro. Not. autem, licet etiam in lege veteri, ex DEI præcepto, statuta fuerit irregularitas, Tom. I.

ne offerat panes DEO suo, nec accedat ad Ministerium ejus (ut patet ex Levitico) qui *cæcus* fuerit, qui *claudus*; qui *parvo, grandi, vel torto naso & c.* ex hoc tamen non inferri legitime irregularitatem, de qua præsentis titulo, esse Juris Divini; cum apertè dicatur esse impedimentum tantum Canonicum, *c. si cui, dist. 34. & Trid. Sess. 24. de Reform. c. 7.* consequenter in eo dispensare valeat summus Pontifex, *c. 2. c. exposuisti, c. fin. h. t.* licet conformis sit legi veteri.

S s s

ARTI-

ARTICULUS I.

De Corpore mutilatis.

2240. **C**ommunis doctrina est, quod ex mutilatione contingat aliquem irregularem fieri, ad Ordines 1. si careat digito necessario ad celebrandum sine scandalo; sic Barbosa in c. 1. h. t. n. 2. vel si careat manu, c. 6. eod. vel si careat pollice, vel indice, ex toto; non autem, si alio digito, ut notat Barbosa. cit. ex c. Lator, dist. 55. ubi n. 3. addit, si pars pollicis desit, & notabilem defectum non producat, neque Hostiam frangere impediatur, aut celebrationem sine scandalo, non induci irregularitatem, si nulla præcessit culpa. Si autem præcessit culpa, ex qua quis mutilatus est, induci irregularitatem; hinc casu, sed suâ culpâ, castratus, irregularis est; sic Barbos. in c. 3. ubi ponit exemplum castrati à marito, in scelere cum uxore deprehensi; vel quia ex copula cum muliere, morbo gallico infecta, castrari debuit: secus est, si ex iusta causa quis castratus sit; Barb. in c. 3. h. t. n. 1. & in c. 5. eod. n. 1. ut si hoc necessarium foret, iudicio Medici, propter infirmitatem, ut habet n. 2. Censent aliqui etiam irregularem fieri, qui ex indignatione sibi dentem evulsit; ita Sylvester V. corpore vitiatus n. 5. sed contrarium est probabilius ex Bonacin. de Censuris D. 7. q. 2. p. 2. n. 6.

2241. Præter hæc not. qui permittunt se castrari, vel sponte se ipsos castrant, non posse fieri Clericos; Rebuff. in praxi de Dispens. cum corpore vitiatis. n. 15. & Barb. in c. 5. h. t. n. 2. in fine; quamvis, si Sacerdos se ipsum castraret, vel virilia præscinderet, ex devotione; vel, ad declinandas tentationes, Episcopus (authoritate Papæ in hoc casu delegata) cum eo dispensare possit, ut exerceat suum officium præter Altaris Ministerium, c. significavit h. t. cum Barbosa ibid. n. 3. licet aliqui censent, quod etiam suâ. Mutilatio igitur tunc solum irregularitatem inducit, cum est ex culpa, vel causa. Ex causâ, cum per eam quis caret parte corporis ad functionem Ordinis necessaria; ex culpa, quando sit ex vitiati culpa, ut cum quis sibi nasum abscindit ex ira, vel aliquod membrum etiam non necessarium ad functio-

nem Ordinis; Zoësius h. t. qui tamen requirit culpam gravem, & quæ directè concurrat ad mutilationem. Idem dicit de deformitate, debilitatione, & scandalo.

ARTICULUS II.

De Corpore debilitatis, & deformibus.

EX debilitate corporis, vi cuius sine scandalo, vel periculo quis celebrare non potest, nascitur irregularitas ad Ordines, ut si quis habeat manum aridam ad Ministerium Ordinis inefficacem; Barb. in c. exposuisti, h. t. n. 2. vel habeat manus tremulas perpetuò, cum periculo subvertendi calicem. Demum etiam ex vitio corporis, inducente deformitatem insignem, vel causante scandalum, provenit irregularitas; sic Barbosa in c. fin. h. t. n. 4. quale autem corporis vitium ejusmodi deformitatem, vel scandalum pariat, Episcopi arbitrio remittitur; Barb. in c. 2. eod. n. 4. Hinc maculam in oculo habens sine magna deformitate, ex hoc capite non est irregularis; Barb. in c. 2. h. t. n. 2. nec carens præcisè unguâ, seu ungue pollicis, c. Thomas h. t. nec claudus, modò sine baculo ad celebrandum accedere possit, c. 57. dist. 1. de Consecrat. nec habens ampliatis digitos pedis; Zoësius hinc: secus est, si quis sit omninò cæcus, vel monoculus, lipus diu, & continuò, carens oculo canonico, nisi suppleat ejus defectum dexter; habens nasum abscissum, blæsus, ut non benè verba pronuntiet, auribus carens propriâ culpâ, valdè curvi, & gibbosi, laborantes podagrâ, vel scabie continua, Paralytici, leprosi &c. de quibus Barbosa p. 2. de Offic. & potest. Episc. allegat. 42.

Præter hæc not. 1. irregularitatem non induci ex amisso digito, vel ejus parte, si non requiratur ad frangendam Hostiam, nec scandalum, hoc est notabilem deformitatem pariat ex c. 1. h. t. & Layman ibid. n. 1. Not. 2. licet irregularis sit se ipsum castrans, vel castratus ab alijs, ut diximus n. 2241. hoc tamen non procedere de illo, qui vel absque genitalibus natus, vel in cunabulis sectus, vel in persecutione castratus est, per c. Ex parte. 3. h. t. Not. 3. ubi dubitatur, an deformitas, vel debilitatio corporis inducat irregularitatem?

gem? standum esse iudicio Episcopi. Sic Abbas in c. 2. de Cleric. agror. & Innocent. in c. significavit 4. h. 1. ibi: *Auctoritate nostra fretus, & tuâ*, prout videris expedire, concedas. Not. 4. ex hoc textu, glossam in præsentem, V. tuâ, inferre, in hoc casu Episcopum posse dispensare, id quod etiam approbat Gonzalez in cit. c. significavit, n. 4. casus autem in præsentem est de Presbytero, qui credens, se obsequium præstare DEO, sibi fecit virilia amputari, de quo nu. 2241.

ARTICULUS III.

Quis in hac irregularitate dispense?

1144 **P**otestas dispensandi, cum ejusmodi corpore vitiatis, est solum penes summum Pontificem, sic Barbosa cit. allegat. 42. n. 57. V. c. non confidat. dist. 50. quamvis aliqui putent etiam Episcopum posse cum his dispensare, quando vitium est occultum, non impediens functionem Ordinis, nec notabilem inducens deformitatem, de quibus Layman l. 1. Summa tr. 5. p. 5. c. ult. à n. 2. modum autem, & praxim, supplicandi summo Pontifici pro dispensatione ad Ordines, & beneficia cum corpore vitiatis, tradit Pyrrhus Corradus in praxi dispens. Apost. l. 3. c. 6. n. 15.

2245. Not. autem 1. dispensationem pro oratore absente, regulariter committi Ordinario, vel cum hac clausula (ut inspecto per se ipsum, & considerato diligenter defectu) vel cum ista: *quatenus per se, vel alium, seu alios &c.* quo casu Ordinarius commisionem sub clausula: *per seipsum*, literarum executionem non poterit alteri sub delegare. Cum enim sit personalis, & demonstrativa ad oculum (ut notat Abbas in c. 1. de Offic. delegat) imponit necessitatem. Et ideo quando Pontifex non intendit impedire delegationem, utitur clausula posteriore.

2246. Not. 2. ex Corrado cit. n. 19. quandoque conceditur dispensatio in hac materia, etiam si defectus Romæ sit recognitus, nunquam oratori dari literas dispensationis, sed solum mandati de dispensando; nec ad Vicarium Episcopi, sed ad Episcopum tantum per c. 2. de Corp. vitiatis. ibi: *de macula verò, Archiepiscopo prædicto mandavimus.* Ratio tamen, quam red-

Tom. I.

dit n. 20. Corradus (quod ut plurimum ad officium Vicarij Episcopi assumantur viri rudes, & imperiti, qui neque prima norunt elementa legum) non videtur vera quoad ly, ut plurimum V. Azor p. 2. l. 3. c. 37. Contrarium enim, saltem in Germania constat.

Not. 3. in multis corporis defectibus, qui tamen non generant scandalum, seu notabilem deformitatem, & compensantur cum aliis bonis supplicantium qualitatibus, quandoque dispensari, ut in facti contingentia in exemplis demonstrat Corradus cit. à num. 26. qui n. 28. notat, claudicantes non posse uti baculo ad celebrandum; cum id summa ratione statutum sit in c. nullus Episcopus, dist. 1. de Consecr. ubi habetur, ut nullus presumat cum baculo introire, aut velato capite Altari DEI assistere; quoniam & Apostolus prohibet Viros, velato capite, orare in Ecclesia; & qui temerè presumpserit, Communionem privetur.

Et quamvis Navarrus Consil. 7. de Celebrat. Miss. n. 1. quoad secundum (de capite velato) dicat, quod id nullo jure, vel specialiter prohibeatur; & in fine, quod si causa esset dubia, & commodè adiri posset Episcopus, deberet ab eo impetrari dispensatio: fallitur tamen in hoc; cum extet cit. Capitulum, nullus Episcopus, quo id expressè prohibetur.

Not. 4. ex ipsius faciei deformitate (ut si vergeret ad monstrositatem, vel vultum ridiculum) non autem colore (an sit candidus, rubeus, vel niger, ut est in Mauris vel æthiope) impediri promovendum ad Ordines, ut censet Filiucius tr. 9. de Censur. c. 6. à n. 165. nam talis deformitas revera plus scandali in celebrante affert, quam pietatis, aut decoris.

Not. 5. juxta Majolum l. 1. c. 21. n. 2. eos, qui faciem succo illinunt, aut crines, vel barbam tingunt, non nisi post penitentiam admittendos esse, & quandoque deponendos; sed hoc nullo jure probatur, ut notat Corradus cit. n. 33. dicens: quod, si ita esset, hodie quam plurimi egerent dispensatione.

Porro inter causas pro impetranda dispensatione in vitio corporis, ubi non generat talem deformitatem, quæ scandalum generet in populo, aut Divinis præstet impedimentum, ea communiter affer-

§§ 2

tur,

tur, quòd talis devotionis fervore accensus plurimum capiat Clericali Charactere insigniri, ut videri potest apud Corradum in allatis formulis, supplicationum. Illud ad extremum nota, Ordinatam cum occulto defectu (v. g. quòd in cunis sectus

fit vel per injuriam, vel vim castratus &c.) non teneri testes sibi abscessos (ut vulgo falsò opinatur) secum deferre; sic Abbas in c. ex parte, h. t. n. 1. Covar. in Clem. unic. eod. p. 1. n. 5.

* * *

QUÆSTIO XXI.

IN TITULUM XXI. DE BIGAMIS NON ORDINANDIS.

2251. **B**igamos esse irregulares, communis docet; hanc tamen irregularitatem non provenire à Jure Divino (ut voluerunt Franciscus Turrianus l. 1. advers. Magdeburgens. c. 1. Socinus in c. ad audientiam, de Homicid. n. 2.) sed à Jure Ecclesiastico, docet cum communi D. Thomas in 4. dist. 29. a. 1. nam, licet Paulus, & alij Apostoli statuerint (quia illo ævo non facile reperiri poterant Christiani cœlibes, Sacerdotio idonei) eos saltem, ex viduis assumi, qui unius duntaxat fuissent uxoris Viri (quam prohibitionem amplexi fuerant Ecclesiæ Patres in Concilio Nicæno, & alijs sæculis subsequenter celebratis) hoc tamen non fecerunt ut promulgatores Evangelij (qua constituebatur jus Divinum) sed tanquam Prælati Ecclesiæ, & Pastores animarum, sancito duntaxat jure positivo, ut exponit Sotus in 4. dist. 27. q. 3. a. 1. propter quod non semel ipse Paulus præmonerat, se, non autem Dominum, præcipere, ut habetur 1. Cor. 7. quibus positus:

ARTICULUS I.

Quid, & quotuplex sit Bigamia?

2252. **B**igamia, prout hic accipitur, est irregularitas, orta ex defectu perfectè significandi, quod significat Sacramentum matrimonij; triplex est, vera, interpretativa, & similitudinaria, seu metaphorica. Bigamia vera, seu propriè dicta est, cum quis successivè cum duabus uxoribus matrimonium validè contraxit, & consummavit, c. debitum h. t. c. acutus, c. deinde, c. qui sine, dist. 20. 1. sive id fuerit ante, sive post Baptismum susceptum; Sanchez l. 7. de matr. D. 83. n. 9. Interpretativa est, quæ secundum juris interpretationem, seu fictionem Bigamia censetur; Sic Desselius hic §. 4. & c. si quis viduam, c. precipimus, dist. 34.

c. si quis viduam, dist. 50. & c. quisquis, dist. 84. Bigamiam autem similitudinariam dicunt esse, cum quis contrahit, & consummat matrimonium de facto, non de jure, propterea, quòd ob votum continentix, quod habet, invalidè contrahat, utpote jam Spiritualiter conjunctus Christo per ejusmodi votum; sic Desselius, h. t. num. 5.

Not. autem Bigamiam interpretativam juxta Sanchez cit. D. 84. & alios, juris interpretatione, contingere in quatuor casibus. Primus est, quando quis in uxorem duxit viduam à priori Viro cognitam, vel ab alio prius extra matrimonium corruptam, si cum ea matrimonium consummavit, c. Maritum, dist. 33. & alibi passim; secundus, quando quis duxit Virginem; & eam post adulterium cum alio commissum, carnaliter cognoscit, etiam ignorans ejus adulterium, c. si cujus, cum seq. dist. 34. tertius est, quando Clericus post mortuam primam uxorem, quam duxit Virginem, vel ea etiam vivente suscepit sacros Ordines, & post hoc aliam (licet invalidè) duxit, eamque affectu conjugali cognovit, c. nuper, h. t. quòd quidem expressè loquitur de Clerico in sacris, tamen etiam ad Clericos in minoribus, imò & laicos extenditur, cum fundetur in defectu perfectæ significationis Sacramenti omnibus communi; ac in eo, quòd quis bis contraxerit matrimonium, licet unum invalidè, si utrumque consummavit affectu maritali: quartus casus est, si quis duo matrimonia contraxit de facto, non de jure, adeoque ambo invalida. Ex hoc inferunt sine matrimonio vero, vel attentato, eoque consummato affectu conjugali, non dari Bigamiam, atque adeò hanc non nasci ex concubinato, repetitis sponsalibus, frequenti fornicatione cum meretricibus, &c. ita Pirhing h. t.